

"IK WIL NIET DAT IEMAND HET WEET..."

De gevolgen van het hebben van geheimen bij adolescenten

I. Harleman

(3640728)

Master Orthopedagogiek

Universiteit Utrecht

E.P. van der Hooft

(3552357)

Master Orthopedagogiek

Universiteit Utrecht

S.C. van der Hooft

(3632768)

Master Orthopedagogiek

Universiteit Utrecht

B. Spaans

(3638421)

Master Orthopedagogiek

Universiteit Utrecht

Docent: dr. L. Keijsers

Subgroep: G

Cursus: Bachelorthesis Pedagogische Wetenschappen

Cursuscode: 200600042

Datum: 1 juni 2011

Samenvatting

Tijdens deze studie is onderzocht welke geheimen adolescenten hebben en wat dat tot gevolgen heeft. Aan dit onderzoek hebben 152 adolescenten deelgenomen. Er is gekeken naar het verband tussen geheimen en delinquentie, depressie, relatiekwaliteit en positieve gevoelens. Daarnaast is gekeken welke rol de afwezigheid van vertrouwenspersonen speelt. Uit het onderzoek kwam naar voren dat jongeren die geheimen hebben een slechtere relatiekwaliteit met ouders hebben en meer delinquentie en depressie vertoonden. Als ze vertrouwenspersonen hadden, bleken deze effecten weg te vallen. Het hebben van geheimen over geld en over ouders en/of familie zijn een voorspeller voor depressieve gevoelens. Daarnaast bleek dat het hebben van geheimen over drugs, roken of alcoholgebruik vooral leidden tot delinquentie. Tevens bleek er alleen een sekseverschil te bestaan voor delinquentie.

Trefwoorden: Geheimen, delinquentie, depressie, relatiekwaliteit, positieve gevoelens, sekseverschillen

De gevolgen van het hebben van geheimen bij adolescenten

De adolescentie is een fase in het leven waarin veel veranderingen plaatsvinden. Kinderen worden steeds zelfstandiger, leren beslissingen te nemen en verantwoordelijkheid te dragen. Tijdens dit proces van volwassen worden nemen kinderen steeds meer afstand van hun ouders: jongeren hebben meer behoefte aan privacy, met als gevolg dat zij minder aan hun ouders vertellen (Finkenauer, Engels, & Meeus, 2002; Keijsers, Branje, van der Valk, & Meeus, 2010).

Geheimhouding kan worden gedefinieerd als het opzettelijk achterhouden van informatie voor anderen (Kelly, 2002). Het houden van geheimen is een bewust proces, waarbij onderdrukking van gedrag, gevoelens en gedachten een rol speelt (Frijns, 2004). Geheimen gaan over onderwerpen die mensen voor zichzelf willen houden. Dit kan betekenen dat mensen bewust informatie achterhouden of liegen over het onderwerp (Frijns, Finkenauer, Vermulst, & Engels, 2005; Smetana, Villalobos, Rogge, & Tasopoulos-Chan, 2010)

De inhibitietheorie (Pennebaker, 1989) beschrijft dat onderdrukking van deze gedragingen, gevoelens en gedachten onder andere kan zorgen voor stress en depressieve gevoelens. Pennebaker (1989) heeft deze theorie geïntroduceerd omdat inhibitie schadelijk kan zijn op zowel psychisch als fysiek gebied. Binnen de theorie worden verschillende stellingen betreft inhibitie besproken. Eén van deze stellingen is dat inhibitie op korte termijn de fysiologische opwindings kan verhogen. Daarnaast vergroot inhibitie op lange termijn de kans op ziekte en andere stress gerelateerde problemen (voor een review: Frijns, 2004). Dit laatste is tevens terug te zien in verschillende studies over geheimhouding. Hieruit viel op te merken dat het onderdrukken van een geheim verschillende psychosociale problemen kan veroorzaken. (Frijns & Finkenauer, 2009; Frijns e.a., 2005; Frijns e.a., 2010) Daarnaast kunnen er psychosomatische klachten voortkomen uit deze stress gerelateerde problemen (L'Abate, 2001; Finkenauer, Engels & Meeus, 2002).

Zodra mensen iemand in vertrouwen nemen verminderen de negatieve gevolgen van inhibitie en neemt hun gezondheid waarschijnlijk toe (L'Abate, 2001; Vrij, Paterson, Nunkoosing, Soukara & Oosterwegel, 2001) Dit kwam ook naar voren in een studie die Frijns en Finkenauer (2009) deden naar de gevolgen van geheimhouding van adolescenten. Zodra adolescenten hun geheim aan iemand toevertrouwden, verminderden na zes maanden de psychologische klachten (Frijns & Finkenauer, 2009).

Verschiedende studies laten zien dat geheimen voorspellers kunnen zijn van zowel externaliserende als internaliserende (gedrags)problemen (Frijns et al., 2005; Frijns & Finkenauer, 2009; Frijns, Keijsers, Branje & Meeus, 2010; Smetana, Metzger, Gettman & Campione-Barr, 2006; Smetana, Villalobos, Tasopoulos-Chan, Gettman & Campione-

Barr, 2009). Ook kan het samenhangen met een slechtere relatiekwaliteit met ouders (Finkenauer, Frijns, Engels, & Kerkhof, 2005).

Geheimen kunnen verschillende thema's beslaan (Smetana et al., 2010). Het algemene doel van deze studie is onderzoek doen naar de onderwerpen van geheimen van adolescenten. Hoewel er veel bekend is over de samenhang tussen probleemgedrag en geheimhouding is er nog weinig bekend over de samenhang tussen problemen en verschillende typen geheimen. Daarnaast wordt er gekeken of er een verband bestaat tussen geheimhouding en positieve gevoelens, tot nu toe is hier weinig over bekend. Ook hier worden de verschillende typen geheimen onderzocht. Dit geldt ook voor de relatiekwaliteit met ouders. Als laatste wordt gekeken of de aanwezigheid van vertrouwenspersonen een rol speelt bij de gevolgen van het hebben van geheimen en of er sekseverschillen zijn betreft geheimhouding.

Domeinen en thema's van geheimen

Geheimen kunnen betrekking hebben op verschillende domeinen en thema's (Cumsille, Darling, & Martínez, 2009, Smetana, 2006). Geheimen, die adolescenten hebben, kunnen per adolescent variëren van inhoud (Finkenauer et al., 2002; Frijns 2005). De sociale domeintheorie beschrijft hoe adolescenten inzicht verwerven in hun sociale wereld (Smetana, 2006). Deze theorie gaat uit van vier thema's die betrekking kunnen hebben op geheimhouding (Smetana, 2006). Het morele/conventionele domein omvat onderwerpen die gaan over normen en waarden, bijvoorbeeld met betrekking tot het welzijn van anderen, eerlijkheid of rechten. Het persoonlijke domein gaat over privacy, het maken van eigen keuzes, invulling van vrije tijd en bijvoorbeeld uiterlijk. Een ander domein, het verstandelijke domein, heeft betrekking op het gebied van veiligheid, gezondheid en comfort. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om alcohol drinken, het gebruik van drugs of roken (Smetana et al., 2010; Cumsille et al., 2009; Smetana, 2006). Het veelzijdige domein bevat thema's die elkaar overlappen. Ouders vinden het bijvoorbeeld belangrijk dat adolescenten hun kamer opruimen (conventioneel domein), terwijl de adolescent dit als het persoonlijke domein beschouwt (Smetana, 2006; Smetana et al., 2006). De meeste geheimen van adolescenten hebben betrekking op het persoonlijke domein (Smetana et al., 2009). Dit komt omdat adolescenten schaamte willen vermijden, omdat ze denken dat ouders het niet zullen goedkeuren of door verlegenheid (Smetana et al., 2009). Adolescenten die op het gebied van het persoonlijke domein en het veelzijdige domein liegen, vertonen meer probleemgedrag dan jongeren die dit niet doen (Engels, Finkenauer, & van Kooten, 2006).

In deze studie kijken we naar tien verschillende thema's, namelijk ouders/familie, psychische problemen, verliefdheid/seksualiteit, delinquent gedrag, vrienden, drugs/alcohol/roken, schoolprestaties, geld, ziekte en vrijetijdsbesteding. Deze onderwerpen zijn gebaseerd op de sociale domeintheorie. Er is verder nog geen

onderzoek bekend over het verband tussen de verschillende onderwerpen van geheimen en de verschillende uitkomstmaten. We zullen daarom onderzoeken welk typen geheimen een voorspeller zijn voor delinquent gedrag, internaliserende problematiek, positieve gevoelens en relatiekwaliteit.

Delinquentie en internaliserende problematiek

Het hebben van geheimen kan leiden tot verschillende psychosociale problemen bij jongeren (Frijns & Finkenauer, 2009; Frijns et al., 2005; Frijns et al., 2010). Adolescenten die weinig vertelden aan anderen, vertoonden een jaar later relatief vaker delinquent gedrag. Met name wanneer adolescenten bewust informatie achterhielden, lieten ze meer probleemgedrag zien, zoals vandalisme en winkeldiefstal (Frijns et al., 2010).

Uit onderzoek kwam ook naar voren dat geheimen voorspellers kunnen zijn voor internaliserende problemen zoals een depressieve stemming, een laag zelfbeeld en eenzaamheid (Frijns & Finkenauer, 2009; Frijns et al., 2005; Frijns et al., 2010). Adolescenten die de geheimen voor zichzelf hielden, hadden mogelijk meer last van depressieve stemmingen dan adolescenten die de geheimen in vertrouwen aan iemand anders vertelden (Frijns & Finkenauer, 2009). Adolescenten die meer geheimen hadden, lieten ook meer sociale problemen en minder zelfbeheersing zien (Frijns et al., 2005). De vraag die nu gesteld kan worden is of alle soorten geheimen of alleen bepaalde soorten geheimen samen gaan met delinquent gedrag en internaliserende problematiek.

Positieve gevoelens

Naast bovenstaande nadelen van het hebben van geheimen kunnen er ook voordelen aan het hebben van geheimen verbonden worden. Uit onderzoek is gebleken dat geheimen gerelateerd zijn aan gevoelens van autonomie bij adolescenten (Finkenauer et al., 2002). Daarnaast geven geheimen adolescenten de mogelijkheid om hun privéleven voor zichzelf te houden en om vrij te zijn van toezicht en controle van de ouders (Buhrmester & Prager, 1995). Er mag dus verwacht worden dat geheimen belangrijke aspecten van autonomie, zoals, zelfcontrole, zelfbeschikking, afstand nemen van ouders en identiteit bevorderen (Allen, Hauser, Bell, & O'Connor, 1994; Finkenauer et al., 2002). Het is echter nog niet duidelijk of deze voordelen ook echt leiden tot positieve gevoelens van adolescenten. Dit is nog niet onderzocht. Daarom zal een doel van ons onderzoek zijn om te achterhalen of er een verband bestaat tussen geheimhouding en positieve gevoelens (well-being). Er wordt daarbij gekeken welk typen geheim een voorspeller zou kunnen zijn voor positieve gevoelens.

Geheimen en relatiekwaliteit

Verschillende onderzoeken laten bovendien zien dat er een verband bestaat tussen het houden van geheimen en de relatiekwaliteit met ouders. Adolescenten die een goede band hebben met hun ouders, hebben minder geheimen dan jongeren met een

minder goede band (Kerr & Stattin, 2000; Tasopoulos-Chan, Smetana, & Yau, 2009). Een goede band bestaat onder andere uit acceptatie en wederzijds vertrouwen (Tilton-Weaver, Kerr, Pakalniskeine, Tokic, Salihovic, & Stattin, 2010). Adolescenten die zich door ouders afgewezen of genegeerd voelen hebben vaak meer geheimen en liegen gemiddeld meer tegen hun ouders, deze jongeren hebben een slechte relatiekwaliteit (Marshall, Tilton-Weaver, & Bosdet, 2005; Tilton-Weaver et al., 2010, Keijsers et al., 2010). Deze studie onderzoekt of er een verband bestaat tussen de relatiekwaliteit met ouders en de geheimen die adolescenten voor hun ouders hebben.

Sekseverschillen

Uit verschillende onderzoeken is naar voren gekomen dat vrouwelijke adolescenten meer vertellen dan mannelijke adolescenten. Naarmate ze ouder worden neemt dit mogelijk af (Finkenauer et al., 2002; Keijsers et al., 2010; Keijsers et al., 2009; Soenens et al., 2006; Stattin & Kerr, 2000). Aangetoond is dat meisjes beter in staat zijn om te communiceren en hechtere relaties te onderhouden dan jongens (Finkenauer, Engels, Branje & Meeus, 2004). Meisjes hebben mogelijk ook meer behoefte aan emotionele steun dan jongens (Geuzaine, Debry, & Liesens, 2000). Mannelijke adolescenten houden meer geheim over persoonlijke zaken (Smetana et al., 2006; Soenens et al., 2006). Onderzoek liet ook zien dat de toename van geheimen bij jongens, in de leeftijd van 13 tot 16 jaar, sneller verloopt dan bij meisjes (Keijsers et al., 2010). Ook bij 17 jarigen bleek dat de geheimen sneller toenamen bij jongens dan bij meisjes (Smetana et al., 2006).

Een ander onderzoek geeft echter aan dat meisjes meer geheimen hebben dan jongens (Frijns, 2005). Geheimen, zowel individuele als gedeelde geheimen, kwamen vaker voor bij vrouwelijke adolescenten dan bij mannelijke adolescenten. Vooral bij gedeelde geheimen was er sprake van een groot verschil; ongeveer 82 procent van de onderzochte vrouwelijke adolescenten had een gedeeld geheim tegenover 54 procent van de mannelijke (Frijns, 2005). Er is echter nog niets bekend over sekseverschillen binnen de verschillende thema's van geheimen.

Verskillende studies laten zien dat er sekseverschillen zijn in het aantal geheimen dat adolescenten hebben (Finkenauer et al., 2002; Frijns, 2005; Keijsers, Frijns, Branje, & Meeus, 2009; Soenens, Vansteenkiste, Luyckx, & Goossens, 2006; Stattin & Kerr, 2000). Er is onder meer bekend dat jongens meer geheimen hebben dan meisjes (Keijsers et al., 2010). Hier is echter nog geen eenduidigheid over (Frijns, 2005).

Huidige studie

Samengevat zal deze studie ten eerste onderzoeken of er een verband is tussen het hebben van verschillende typen geheimen en delinquent gedrag. Verwacht wordt dat het hebben van geheimen met betrekking op het persoonlijke domein externaliserende problemen met zich mee kan brengen. Ten tweede zal onderzocht worden of er een

verband is tussen het hebben van verschillende typen geheimen en positieve gevoelens die adolescenten ervaren. Er wordt verwacht dat het hebben van geheimen over het algemeen geen positieve gevoelens tot gevolg heeft. Ten derde wordt onderzocht in hoeverre er een verband is tussen het hebben van verschillende soorten geheimen en internaliserende gedragsproblemen. We hypothetiseren dat er een positief verband bestaat tussen het hebben van verschillende soorten geheimen en internaliserende problematiek. Dit wordt mogelijk verklaard door de afwezigheid van vertrouwenspersonen. Als vierde wordt onderzocht of er een verband bestaat tussen verschillende soorten geheimen en de relatiekwaliteit met ouders.

We hypothetiseren dat er een positief verband bestaat tussen relatiekwaliteit en geheimen over verschillende thema's. Als laatste wordt er onderzocht of er sekseverschillen zijn in aantal en inhoud van geheimen op de verschillende uitkomstmaten. We hypothetiseren dat mannelijke adolescenten meer geheimen hebben dan vrouwelijke adolescenten.

Methodie

Steekproefbeschrijving

De steekproef bestond uit middelbare scholieren, die in de tweede en derde klas van het middelbaar onderwijs zitten ($n = 152$ waarvan 69 jongens (45,4%) en 83 meisjes (54,6%)). Bij de meting hadden deze adolescenten een gemiddelde leeftijd van 13,72 jaar. De deelnemers zaten op verschillende middelbare scholen en hadden verschillende opleidingsniveaus (0,7% HAVO 60,5% VWO en 38,3% Gymnasium). Ook de woonsituatie van de adolescenten was verschillend. Zo woonde 81,3% bij beide ouders, 6,6% bij hun moeder, 1,2% bij hun vader en 2,4% woont niet (meer) bij beide of één ouder(s). De etniciteit van de adolescenten is niet meegenomen in dit onderzoek.

Procedure

Voor deze studie is er data verzameld tijdens uitstapjes van middelbare scholieren naar de universiteit Tilburg en naar het universiteitsmuseum in Utrecht. Deze uitstapjes waren erop gericht om jongeren bekend te maken met wetenschappelijk onderzoek. Alle jongeren namen deel aan de vragenlijst. Deze vragenlijsten waren voorzien van geschreven instructies, maar vooraf werden de vragenlijsten ook nog uitgelegd door de onderzoeker. Daarbij werd benadrukt dat de antwoorden die de adolescenten moesten geven vertrouwelijk behandeld zouden worden. Er werd uitleg gegeven aan de hand van een voorbeeld. Het afnemen van de vragenlijst heeft ongeveer 20 minuten in beslag genomen. Aan het einde kregen de adolescenten als dank voor hun medewerking een pen. Bovendien werden er vijf boekenbonnen verloot op de Universiteit van Tilburg. De ouders hebben geen toestemming gegeven voor deelname. Kinderen gaven actieve toestemming.

Meetinstrumenten

Geheimen algemeen. De mate waarin adolescenten geheimen hadden, werd aan de hand van adolescentenrapportages gemeten (aangepaste versie van Larson & Chastain, 1990). Deze vragenlijst is vertaald door Finkenauer, Engels, en Meeus (2002). Adolescenten moesten op een 5-puntsschaal (1=helemaal niet mee eens, 2=niet mee eens, 3=niet mee eens, niet oneens, 4=me e eens, 5=helemaal mee eens) aangeven wat voor hen van toepassing was. Er waren 6 items, zoals 'Ik heb een belangrijk geheim dat ik met niemand deel' en 'Ik schaam me teveel voor mijn geheimen om ze met anderen te delen'. De betrouwbaarheid was hoog, namelijk $\alpha = .87$ in een eerdere studie (Frijns, Finkenauer, Vermulst, & Engels, 2005). De betrouwbaarheid die uit onze studie naar voren kwam was $\alpha = .75$. Validiteit is onderzocht door Frijns en Finkenauer (2002).

Geheimen met een bepaald thema. Met deze vragenlijst voor adolescenten werd gemeten wat de onderwerpen van de geheimen zijn die adolescenten voor hun ouders hebben (Frijns, 2004). Er zijn tien onderwerpen opgenomen in de vragenlijst, namelijk: ouders of familie, psychische problemen, verliefdheid/seksualiteit, delinquent gedrag, vrienden, drugsgebruik/alcohol/roken, prestaties op school, geld, ziekte en vrijetijdsbesteding. De adolescenten konden tussen vier verschillende antwoordmogelijkheden kiezen (1=nooit, 2=1 keer, 3=2-3 keer, 4=4 keer of meer). De betrouwbaarheid van deze meting komt neer op $\alpha = .79$ (Frijns, 2004). In deze studie kwam de betrouwbaarheid neer op $\alpha = .61$. Van deze vragenlijst is er geen validiteitstudie bekend.

Delinquentie. De mate waarin adolescenten de afgelopen zes maanden betrokken waren geweest bij delinquente activiteiten werd gemeten aan de hand van 14 items (aanpassing van Baerveldt, Van Rossem, & Vermande, 2003). De adolescenten gaven op een 4-puntsschaal (1 = nooit, 2 = 1 keer, 3 = 2 of 3 keer, en 4 = 4 keer of meer) aan hoe vaak en bij welke delinquente activiteiten, zoals winkeldiefstal, vandalisme en geweld, ze betrokken waren. In eerdere studies was de betrouwbaarheid van deze meetschaal tussen $\alpha = .80$ en $\alpha = .85$ (Keijsers, Frijns, Branje, & Meeus, 2009) en tussen $\alpha = .86$ en $\alpha = .79$ (Keijsers, Branje, van der Valk, & Meeus, 2010). In deze studie was de betrouwbaarheid $\alpha = .64$. De delinquente activiteiten van adolescenten zijn gebaseerd op zelf-rapportage. De validiteit van deze vragenlijst is niet hoog (Jolliffe, Farrington, Hawkins, Catalano, Hill, & Kosterman, 2003). Het is niet duidelijk of de onderwerpen van delinquentie ook gelden voor ernstige vormen van delinquent gedrag (Keijsers et al., 2010).

Voor deze vragenlijst is ook een factoranalyse uitgevoerd. Er is gebleken dat alle items een goede factorlading hebben. Alle ladingen hebben een factorlading van .33 of hoger.

Depressieve stemming. De mate waarin adolescenten depressieve gevoelens hadden, werd gemeten aan de hand van de Kandel Depressie schaal (Kandel & Davies,

1982). Deze is naar het Nederlands vertaald door Frijns (2004). Adolescenten moesten op deze 6-item schaal aangegeven of ze in de afgelopen zes maanden depressieve gevoelens hadden gehad. Adolescenten moesten op een 5-puntsschaal (1=nooit, 2=bijna nooit, 3=soms, 4=vaak, 5=altijd) aangeven welke frequentie van toepassing was, waarmee ze de symptomen van een depressieve stemming, zoals "Me te veel zorgen maken over dingen" ervaarden. Hoe hoger de score hoe vaker adolescenten gevoelens van depressie ervaren. De betrouwbaarheid van deze meting kwam neer op $\alpha = .79$ en $\alpha = .82$ in een eerdere studie (Frijns, 2004). In deze studie is de betrouwbaarheid $\alpha = .78$.

Uit de factoranalyse die is uitgevoerd om te kijken in hoeverre de items met elkaar samenhangen bleken twee items een iets lagere factorlading te hebben. Item 1 ('Me te moe voelen om iets te doen') en item 3 ('Moeite hebben om in slaap te vallen of te blijven slapen') hebben een factorlading van .40 en .33. Dit betekent dat deze items in mindere mate depressie meten, dit is echter wel acceptabel. De andere items hebben een betere factorlading, namelijk .68, .50, .51, .53.

Gevoelens. De mate waarin adolescenten zich de afgelopen twee weken goed gevoeld (subjective well being) hadden, werd gemeten aan de hand van een Nederlandse vertaling van the World Health Organization-Five Well-being Index (WHO-5; Bech, 1998). Aan de hand van vijf items, zoals 'Ik voelde me vrolijk en in opperbeste stemming' en 'Ik voelde me rustig en ontspannen', moesten de adolescenten uiting geven aan hun gevoelens. Dit werd gemeten op een 6-puntsschaal (1= Helemaal niet, 2= soms, 3= minder dan de helft van de tijd, 4= meer dan de helft van de tijds, 5= meestal, 6= constant). De cronbach's alpha voor deze vragenlijst was $\alpha = .76$ en $\alpha = .78$ in een eerdere studie (Wismeijer & Van Assen, 2008). In deze studie was de betrouwbaarheid $\alpha = .58$. De validiteit is onderzocht. Deze is goed. De items meten ook daadwerkelijk positieve stemming en vitaliteit (Bech 1998, 2001).

Er is een factoranalyse uitgevoerd om te bekijken in hoeverre de verschillende items met elkaar samenhangen. Hieruit bleek dat item 2 ("Ik voelde me rustig en ontspannen") een lage factorlading heeft (.12). Dit betekent dat deze item in mindere mate meet of er sprake is van depressie. De andere items uit de vragenlijst hebben allemaal wel een hoge factorlading (.42, .62, .72 en .62).

Kwaliteit relatie met ouders. Hoe adolescenten de relatie met hun ouders ervaarden werd gemeten met een adolescentenrapportage (gebaseerd op Campbell, Converse, & Rodgers, 1976). Hierbij rapporteerden ze hoe ze de relatie met hun ouders zien middels 3 items, bijvoorbeeld 'Ik vind mijn relatie met mijn ouders waardevol'. Adolescenten konden op een 5-puntsschaal (1=Klopt helemaal niet, 2= Klopt niet, 3= Klopt soms wel, klopt soms niet, 4= Klopt wel, 5= Klopt helemaal) aangeven hoe ze de relatie met ouders ervaren. De betrouwbaarheid voor de relatie met ouders was hoog,

namelijk $\alpha = .92$ en $\alpha = .91$ in een eerdere studie (Frijns, 2004). In deze studie was de betrouwbaarheid $\alpha = .93$.

Er werd een factoranalyse uitgevoerd om te bekijken in hoeverre de verschillende items met elkaar samenhangen. De vragenlijst blijkt geen onderliggende constructen te bevatten, alle items laden hoog.

Beschikbaarheid van vertrouwenspersonen. Adolescenten rapporteerden aan de hand van 3 items of ze vertrouwenspersonen hebben en hoeveel dat er waren (Frijns, 2004). Deze items, bijvoorbeeld 'Zijn er mensen met wie je over alles kunt praten' werden beoordeeld middels een 5-puntschaal (1=niet, 2=1 persoon, 3=2 personen, 4=3 personen, 5=4 personen of meer). De betrouwbaarheid was $\alpha = .71$ in een eerdere studie (Frijns, 2004). In deze studie was de betrouwbaarheid $\alpha = .79$. Van deze vragenlijst zijn geen validatie studies bekend.

Uit de factoranalyse is gebleken dat alle drie de items een hoge factorlading hebben, namelijk .75, .71 en .65.

Strategie Analyses

De data werden geanalyseerd met behulp van SPSS 18.0. Omdat we verbanden en verschillen onderzochten werden er regressieanalyses uitgevoerd met verschillende uitkomstmaten.

Ten eerste is er gekeken naar het verband tussen het hebben van geheimen (onafhankelijke variabele) en delinquentie (afhankelijke variabele). Ten tweede werd het verband tussen geheimhouding en depressie onderzocht. Daarnaast is er ook gekeken naar het verband tussen geheimen en positieve gevoelens en het verband tussen geheimen en de relatiekwaliteit met ouders. De analyses zijn allemaal op dezelfde manier gedaan, dat wil zeggen dat er eerst gekeken is naar het hoofdeffect van sekse, woonsituatie en leeftijd op de afhankelijke variabelen. Daarna is er gekeken naar het hebben van geheimen in het algemeen in relatie tot de afhankelijke variabelen. Bij de volgende stap is er gecorrigeerd voor vertrouwenspersonen. Deze is meegenomen als covariaat. Ook is er voor alle afhankelijke variabelen gekeken naar het interactie-effect tussen sekse en geheimen. Er werd onderzocht of er een verschil bestaat tussen de geheimen die jongens en meisjes voor hun ouders hebben. Er is gekeken of jongens over andere onderwerpen geheimen hebben dan meisjes. Daarnaast is er ook gekeken of er een verschil in de hoeveelheid van geheimen is tussen jongens en meisjes. Dit werd gedaan aan de hand van een interactie-effect. Als laatste hebben we de verschillende typen geheimen meegenomen om te beoordelen welke geheimen een voorspeller konden zijn voor de afhankelijke variabelen.

De analyses zijn uitgevoerd aan de hand van vragenlijsten over de onderwerpen van geheimen en over de hoeveelheid van geheimen. Vervolgens zijn deze vragenlijsten in verband gebracht met vragenlijsten over internaliserende problematiek, zoals

depressie, en externaliserende problematiek, zoals delinquentie.

Resultaten

Beschrijvende Statistiek

Tabel 1 geeft de beschrijvende statistiek weer en toont het gemiddelde en de standaarddeviatie per sekse voor de variabelen delinquentie, depressie, positieve gevoelens (well-being), relatiekwaliteit en geheimen. Het gemiddelde op delinquent gedrag lag voor jongens hoger als voor meisjes. Dit gold ook voor het gemiddelde op depressie en geheimhouding. Meisjes hadden echter een hoger gemiddelde op relatiekwaliteit met ouders en positieve gevoelens.

Met een variantieanalyse (ANOVA) is getoetst of sekse effect heeft op de verschillende variabelen in deze studie, namelijk delinquent gedrag, relatiekwaliteit ouders, depressie, positieve gevoelens en geheimhouding. Uit Tabel 1 kan afgelezen worden dat er alleen een significant sekseverschil in delinquent gedrag is ($F=19.79$, $p = .00$). Hierbij scoorden de jongens hoger dan de meisjes.

Tabel 2 laat de correlaties zien tussen de verschillende variabelen. Uit de tabel valt af te lezen dat er een significant positieve kleine correlatie bestaat tussen de delinquentie en geheimen ($r = .24$, $p = .00$). Dit houdt in dat als er hoger gescoord wordt op geheimen, dat de score op delinquentie ook hoger wordt. Ditzelfde geldt voor de samenhang tussen relatiekwaliteit en positieve gevoelens ($r = .29$, $p = .00$) en de samenhang tussen depressie en geheimen ($r = .30$, $p = .00$). Beide hebben een middelgroot effect. Tussen relatiekwaliteit en depressie bestaat er een significant negatieve middelgrote correlatie ($r = -.36$, $p = .00$). Dit betekent dat als er bijvoorbeeld hoog gescoord wordt op relatiekwaliteit, dat er een lagere score is op depressie en andersom. Dit geldt ook voor de relatie tussen depressie en positieve gevoelens ($r = -.47$, $p = .00$), relatiekwaliteit en geheimen ($r = -.31$, $p = .00$), relatiekwaliteit en delinquentie ($r = -.18$, $p = .01$) en positieve gevoelens en geheimen ($r = -.14$, $p = .04$).

Geheimhouding in relatie tot delinquent gedrag

De eerste onderzoeksvraag in deze studie richtte zich op het verband tussen het hebben van geheimen voor ouders en externaliserende problematiek (delinquent gedrag). Door middel van een regressieanalyse is gekeken naar dit verband. Daarbij waren de geheimen voor ouders de onafhankelijke variabele en delinquentie de afhankelijke variabele (uitkomstmaat).

In de eerste stap is gekeken naar het hoofdeffect van sekse, woonsituatie en de leeftijd van de adolescenten op delinquent gedrag. Tabel 3 toont een significant negatief middelgroot effect van sekse op delinquent gedrag ($\beta = -.33$, $p = .00$). Dit betekent dat jongens hoger scoorden dan meisjes op delinquentie. De woonsituatie van de adolescenten hing niet samen met delinquent gedrag, leeftijd echter wel. Dit middelgrote effect was positief en significant ($\beta = .24$, $p = .00$). Hoe ouder kinderen waren hoe meer

delinquent gedrag ze dus lieten zien. Bij model 1 met alleen de achtergrondvariabelen was de verklaarde variantie 17%.

In de tweede stap is gekeken naar het hebben van geheimen in het algemeen in relatie tot delinquent gedrag. De resultaten toonden dat het houden van geheimen een voorspeller kan zijn voor delinquent gedrag. De tabel toont een significant klein tot middelgroot positief effect ($\beta = .20, p = .01$). Bij model 2, waarin het totaal aantal geheimen werd toegevoegd, was de verklaarde variantie 21%. De toename van de verklaarde variantie bleek significant ($\Delta R^2 = .03, p = .01$).

In de derde stap werd er gecorrigeerd voor vertrouwenspersonen. Dit werd dus meegenomen als covariaat. Bij toevoeging van vertrouwenspersonen bleef het effect bestaan van geheimen op delinquent gedrag ($\beta = .18, p = .03$). De aanwezigheid van vertrouwenspersonen voorspelde delinquent gedrag niet ($\beta = -.04, p = .64$). Bij dit derde model, waarbij vertrouwenspersonen toegevoegd werd, was de verklaarde variantie 21%. De toename van de verklaarde variantie bleek niet significant ($\Delta R^2 = .00, p = .64$). Dit betekent dat het derde model geen verbetering was op het tweede model.

In stap 4 werd er gekeken naar het interactie-effect tussen sekse en geheimen op delinquentie. Er was geen significant effect ($\beta = -.12, p = .11$). De verklaarde variantie van dit model was 23%. De toename in R^2 was niet significant ($\Delta R^2 = .02, p = .11$). In Figuur 1 is te zien dat hoe meer geheimen adolescenten hebben hoe meer delinquent gedrag ze laten zien. Dit effect was voor zowel jongens als meisjes gelijk.

Nadat is aangetoond dat het houden van geheimen in verband staat met delinquent gedrag is er gekeken naar verschillende typen geheimen. Hierbij is gekeken welk type geheim een voorspeller kan zijn voor delinquent gedrag. We onderzochten daarbij tien verschillende typen geheimen, zoals geheimen over geld, psychische problemen, prestaties op school en dergelijke.

De resultaten uit Tabel 4 tonen dat de geheimen over delinquent gedrag ($\beta = .25, p = .00$), drugsgebruik, roken en alcoholgebruik ($\beta = .32, p = .00$) een significant positief effect hebben op delinquent gedrag (eerste en tweede stap). De acht andere typen geheimen laten geen significant effect zien op delinquent gedrag. Wanneer er werd gecontroleerd op de aanwezigheid van vertrouwenspersonen in de derde stap blijkt er voor de twee typen geheimen, delinquent gedrag ($\beta = .24, p = .00$) en drugsgebruik, roken en alcoholgebruik ($\beta = .32, p = .00$) nog steeds een significant effect aanwezig te zijn. Voor de andere typen geheimen bleek er wederom geen significant effect te zijn. Dit betekent dat de aanwezigheid van vertrouwenspersonen het verband tussen geheimen delinquent gedrag niet kan verklaren.

Geheimhouding in relatie tot depressie

Als derde onderzochten we of er een verband bestaat tussen het hebben van geheimen voor ouders en internaliserende problematiek (depressie). Hierbij zijn de

geheimen voor ouders de onafhankelijke variabele en is depressie de afhankelijke variabele.

In de eerste stap is er gekeken naar het hoofdeffect van sekse, de woonsituatie en de leeftijd van de adolescenten op depressie. Tabel 5 toont dat er geen significante verbanden bestaan tussen de achtergrondvariabelen (sekse, woonsituatie en leeftijd) en depressie. Dit betekent dat sekse, de woonsituatie en de leeftijd van de adolescenten niet samenhangen met depressie. Bij model 1 met alleen de achtergrondvariabelen was de verklaarde variantie 1%.

Bij stap 2 is er gekeken naar de relatie tussen het hebben van geheimen in het algemeen en depressie. De resultaten laten zien dat het hebben van geheimen voor ouders een voorspeller kan zijn voor depressieve gevoelens. Er is namelijk een positief significant effect ($\beta = .32, p = .00$), dit is een middelgroot effect. Bij model 2, waarin het totaal aantal geheimen werd toegevoegd, was de verklaarde variantie 11%. De toename van de verklaarde variantie bleek significant ($\Delta R^2 = .10, p = .00$).

Bij stap 3 is er gecorrigeerd op vertrouwenspersonen (covariaat). Bij toevoeging van vertrouwenspersonen werd het effect van geheimen op depressie kleiner ($\beta = .19, p = .02$). Het toevoegen van de vertrouwenspersonen bleek depressie te voorspellen ($\beta = -.37, p = .00$). Bij dit derde model, waarbij vertrouwenspersonen werd toegevoegd, was de verklaarde variantie 23%. De toename van de verklaarde variantie bleek significant ($\Delta R^2 = .12, p = .00$). Dit houdt in dat het derde model een verbetering was ten opzichte van het tweede model.

In de vierde stap is er gekeken naar het interactie-effect tussen sekse en geheimen op depressie. Er was geen significant effect ($\beta = .05, p = .49$). De verklaarde variantie van dit model was 23%. De toename in R^2 was niet significant ($\Delta R^2 = .00, p = .49$). In Figuur 2 is te zien dat hoe meer geheimen adolescenten hebben hoe groter de kans op een depressie is. Dit effect was voor zowel jongens als meisjes gelijk.

Als laatste zijn de verschillende onderwerpen waarover adolescenten geheimen kunnen hebben meegenomen in de regressie-analyse. Hierbij is gekeken welk type geheim een voorspeller kan zijn voor het ontwikkelen van depressieve gevoelens.

De resultaten uit Tabel 6 tonen dat er een significant positief effect is bij geheimen die gaan over geld ($\beta = .21, p = .03$). Daarnaast is er ook een significant positief effect bij geheimen die over ouders en/of familie gaan ($\beta = .06, p = .00$). Beide effecten verdwenen na het toevoegen van vertrouwenspersonen. De aanwezigheid van vertrouwenspersonen kan het verband tussen geheimen en depressie dus verklaren. Bij de andere onderwerpen werden geen effecten gevonden.

Geheimhouding in relatie tot positieve gevoelens (well-being)

De tweede onderzoeksvraag van deze studie richtte zich op het verband tussen het hebben van geheimen voor ouders en positieve gevoelens. Dit is wederom

onderzocht aan de hand van een regressieanalyse. Geheimen voor ouders zijn de onafhankelijke variabelen en de gevoelens de afhankelijke variabelen (uitkomstmaten).

In de eerste stap is gekeken naar het hoofdeffect van sekse, woonsituatie en de leeftijd van de adolescenten op het moment van afname op positieve gevoelens. Uit de resultaten van Tabel 7 bleek dat er geen significant effect was van leeftijd en sekse op positieve gevoelens. Er bleek echter wel een significant effect op te treden wanneer gekeken werd naar de woonsituatie. Dit was een middelgroot positief en significant effect ($\beta = .28, p = .00$). De woonsituatie heeft dus effect op de positieve gevoelens van kinderen. Dit betekent dat wanneer de adolescenten bij beide ouders wonen ze meer positieve gevoelens hebben. Bij model 1 met alleen de achtergrondvariabelen was de verklaarde variantie 8 %.

In de tweede stap is gekeken naar het hebben van geheimen in het algemeen in relatie tot gevoelens. Er bleek sprake te zijn van een significant negatief effect ($\beta = -.20, p = .02$). Het hebben van geheimen blijkt dus een voorspeller te zijn voor minder positieve gevoelens. Bij model 2, waarin het totaal aantal geheimen werd toegevoegd, was de verklaarde variantie 11%. De toename van de verklaarde variantie bleek significant ($\Delta R^2 = .04, p = .02$).

In de derde stap werd er gecorrigeerd voor vertrouwenspersonen. Dit werd meegenomen als covariaat. Bij toevoeging van vertrouwenspersonen is het effect van het hebben van geheimen op positieve gevoelens verdwenen. De aanwezigheid van vertrouwenspersonen voorspelde de positieve gevoelens ($\beta = .25, p = .00$). Het hebben van een vertrouwenspersoon kan mogelijk het verband verklaren tussen geheimhouding en positieve gevoelens. De verklaarde variantie bij toevoegingen van vertrouwenspersonen was 17%. De toename van de verklaarde variantie bleek significant ($\Delta R^2 = .06, p = .00$).

In stap 4 werd er gekeken naar het interactie-effect tussen sekse en geheimen op well being. Er was geen significant effect ($\beta = -.02, p = .81$). De verklaarde variantie van dit model was 17%. ΔR^2 was niet significant ($\Delta R^2 = .00, p = .81$). In Figuur 3 is te zien dat hoe meer geheimen adolescenten hebben hoe minder positieve gevoelens ze hebben. Dit effect was voor zowel jongens als meisjes gelijk.

Er is naar voren gekomen dat het hebben van geheimen een voorspeller kan zijn van minder positieve gevoelens. Wanneer gekeken werd naar de typen geheimen die een voorspeller kunnen zijn voor positieve gevoelens, Tabel 8, kan bevestigd worden dat er bij één type geheim, namelijk "ik heb wel eens een geheim over schoolprestaties" een significant negatief effect optrad ($\beta = -.17, p = .05$). Dit betekent dat geheimen over schoolprestaties samenhangen met minder positieve gevoelens. Wanneer er werd gecorrigeerd op vertrouwenspersonen bleek er geen effect meer te zijn. De andere typen geheimen bleken geen significant effect te hebben op positieve gevoelens. Dit houdt in

dat het hebben van geheimen over deze onderwerpen, geen effect heeft op het hebben van positieve gevoelens. Toevoeging van vertrouwenspersonen had wel een positief significant effect ($\beta = .23, p = .01$).

Geheimhouding en relatiekwaliteit met ouders

Als laatste onderzochten we of er een verband was tussen het hebben van geheimen vóór ouders en de relatiekwaliteit mét ouders. De relatiekwaliteit vormde de uitkomstmaat (de afhankelijke variabele) en de geheimen van jongeren de voorspeller (onafhankelijke variabele).

In de eerste stap werden de achtergrondvariabelen sekse, woonsituatie en leeftijd geanalyseerd. Zoals in Tabel 9 is weergegeven bleek de variabele sekse geen significant effect te hebben op de relatiekwaliteit met ouders. Ook woonsituatie en leeftijd toonden geen significante effecten met relatiekwaliteit aan. Dit eerste model met achtergrondvariabelen verklaarde 1% van de variantie.

In stap twee werd de variabele het hebben van een geheim in het algemeen toegevoegd. Deze variabele had een significant ($p = .00$) middelgroot negatief effect ($\beta = -.29$). Dit betekent dat het hebben van een geheim een negatieve voorspeller is voor de relatiekwaliteit met ouders. Hoe meer geheimen jongeren hebben hoe slechter de relatie met hun ouders. Toevoeging van geheimen in het algemeen verklaarde 9% van de variantie ($R^2 = .09$). De toename door toevoeging van de variabele was significant ($\Delta R^2 = .08, p = .00$).

In het derde model werd gecontroleerd voor de covariaat vertrouwenspersonen. Deze variabele had een significant ($p = .00$) middelgroot positief effect ($\beta = .33$) op de relatiekwaliteit met ouders. Het hebben van vertrouwenspersonen is goed voor de relatiekwaliteit met ouders; hoe meer vertrouwenspersonen, hoe beter de relatie met de ouders. Vertrouwenspersonen als covariaat verklaarde 19% van de variantie ($R^2 = .19$). De toename door toevoeging van deze variabele was significant ($\Delta R^2 = .09, p = .00$).

Er werd in stap 4 gekeken of er een interactie-effect bestond tussen sekse en het hebben van geheimen op de relatiekwaliteit. Uit Figuur 4 bleek dat het hebben van geheimen een negatieve effect heeft op de relatiekwaliteit met ouders. Dit betekent dat naarmate jongeren meer geheimen hebben de relatiekwaliteit verslechterd. Dit effect is sterker voor jongens dan voor meisjes. De proportie verklaarde variantie bedroeg 19% ($R^2 = .19$) de variabele voegde niets toe ($\Delta R^2 = .00, p = .77$).

Nadat er een effect van geheimen op relatiekwaliteit was aangetoond werd er gezocht naar specifieke voorspellers voor relatiekwaliteit. Wederom werd gebruik gemaakt van een regressieanalyse. In het eerste model werden de achtergrond variabelen sekse, woonsituatie en leeftijd meegenomen. Deze variabelen toonden geen significant effect. In de tweede stap werden er specifieke onderwerpen van geheimen toegevoegd. Uit de analyse, Tabel 10, bleek dat alleen de voorspeller "het houden van

geheimen over psychische problemen" een significant ($p=.031$) klein negatief ($\beta = -.20$) effect heeft op de relatiekwaliteit met ouders. Wat betekent dat het hebben van geheimen over psychische problemen een negatief effect heeft op de relatiekwaliteit. In het derde model werd er gecontroleerd op de covariaat vertrouwenspersonen. De covariaat had een significant middelgroot positief verband ($\beta = .00$, $p=.30$). Hoe meer vertrouwenspersonen een jongere heeft, hoe minder geheimen en hoe beter de relatiekwaliteit. Het effect van het houden van geheimen over psychische problemen viel weg na controle voor de covariaat.

Discussie

In het onderzoek "Ik wil niet dat iemand het weet" werd onder adolescenten gekeken naar de gevolgen van het hebben van geheimen op de uitkomstmaten delinquentie, internaliserende problemen, positieve gevoelens en relatiekwaliteit met ouders. Daarnaast werd er onderzoek gedaan naar de onderwerpen van geheimen en de verbanden met de verschillende uitkomstmaten. Ook is er gekeken naar het hebben van vertrouwenspersonen. Er werd onderzocht of er sekseverschillen zijn in de inhoud van geheimen en of er een interactie-effect bestond.

Geheimen op delinquent gedrag, depressie en positieve gevoelens

Deze studie liet zien dat de geheimen die de jongeren hebben een effect hebben op hun gedrag. Geheimen bleken voorspellers te zijn van verschillende soorten probleemgedrag. Zo hebben verschillende studies aangetoond dat geheimhouding een risicofactor kan zijn voor delinquent gedrag onder adolescenten (Frijns et al., 2010; Keijsers et al., 2010; Kerr et al., 2010; Soenens et al., 2006; Stattin & Kerr, 2000). Uit dit onderzoek is gebleken dat hoe meer geheimen jongeren hadden hoe meer delinquent gedrag zij vertoonden, deze uitkomst lag in de lijn der verwachting. Een mogelijke verklaring voor dit verband kan zijn dat ouders niet goed op de hoogte zijn van de vrijetijdsbesteding van hun kind, waardoor zij minder het gedrag van de adolescent kunnen bijsturen (Keijsers et al., 2010). Ook uit een eerdere studie is naar voren gekomen dat jongeren die weinig vertellen relatief meer delinquent zijn een jaar later (Frijns et al., 2005).

Uit verschillende onderzoeken kwam ook naar voren dat geheimen voorspellers kunnen zijn voor internaliserende problemen zoals een depressieve stemming, een laag zelfbeeld en eenzaamheid (Frijns & Finkenauer, 2009; Frijns et al., 2005; Frijns et al., 2010). Zoals gehypothetiseerd bleken ook depressieve gevoelens toe te nemen naarmate de adolescent meer geheimen had. De inhibitietheorie van Pennebaker (1989) zou een verklaring kunnen vormen voor dit verschijnsel. Volgens deze theorie kan onderdrukking (geheimhouding) van gedragingen, gevoelens en gedachten onder andere zorgen voor stress en negatieve/depressieve gevoelens.

Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat jongeren met weinig geheimen vaker

positieve gevoelens hadden dan jongeren met veel geheimen. Ook hier lijkt de inhibitietheorie van Pennebaker (1989) van toepassing te zijn. Deze uitkomsten kwamen ook naar voren in andere studies (Frijns et al., 2005; Frijns & Finkenauer, 2009; Frijns et al., 2010; Keijsers et al., 2010).

Thema's geheimen met de uitkomstmaten

Tot nu toe is er weinig onderzoek gedaan naar de samenhang tussen deze problemen en de thema's van geheimen. Uit dit onderzoek bleek dat jongeren die geheimen hielden over de thema's "delinquent gedrag" en "drugsgebruik, roken en alcoholgebruik" meer delinquent gedrag vertoonden dan jongeren die deze geheimen niet hadden. Een verklaring hiervoor kan zijn dat adolescenten weinig vertellen om straf en andere negatieve reacties, zoals een beschadigd vertrouwen en kritiek, te vermijden (Kerr et al., 1999). Wanneer adolescenten geheimen hebben over delinquent gedrag, betekent dit ook dat adolescenten delinquent gedrag laten zien. De voorafgestelde hypothese, dat geheimen met betrekking tot het persoonlijke domein externaliserende problematiek kan voorspellen, kan verworpen worden. Het blijkt juist dat geheimen met betrekking tot het verstandelijke domein externaliserende problematiek kunnen voorspellen.

Jongeren die geheimen hadden over het thema "geld" en over "ouders en/of familie" hadden meer depressieve gevoelens. Het hebben van geheimen over deze thema's kan depressie verklaren doordat jongeren de geheimen niet kunnen delen met anderen. Geld heeft veel te maken met status, als je veel geld hebt kun je veel dingen kopen die met status te maken hebben. Het heeft zelfs zoveel te maken met status dat het verliezen van geld kan leiden tot een depressie of zelfs zelfmoord (Buchanan, 2009). Dit kan een mogelijke verklaring zijn voor het resultaat dat geheimen over geld depressieve gevoelens opleveren. Daarnaast is schaamte een sterke voorspeller voor depressie (Orth, Berking & Burkhardt, 2006). Mogelijk ervaren adolescenten die geheimen over ouders en/of familie hebben gevoelens van schaamte, die vervolgens weer leiden tot depressieve gevoelens.

Geheimen over het thema "schoolprestaties" hingen samen met positieve gevoelens van jongeren, hoe meer geheimen zij hadden hoe minder goed zij zich voelden. Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat adolescenten schaamte willen vermijden, omdat ze denken dat ouders het niet zullen goedkeuren of door verlegenheid (Smetana et al., 2009). Hier is echter nog geen onderzoek naar gedaan.

Relatiekwaliteit met ouders

Geheimhouding van adolescenten en de relatiekwaliteit met hun ouders hangen samen. Er zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de relatie tussen de geheimhouding van jongeren en de relatiekwaliteit met ouders (Kerr & Stattin, 2000; Tasopoulos-Chan et al., 2009). Deze onderzoeken lieten zien dat jongeren die weinig

geheimen hebben over het algemeen een betere relatie met hun ouders hebben dan de jongeren met veel geheimen. Ook uit deze studie is gebleken dat de relatiekwaliteit met ouders slechter was naarmate jongeren meer geheimen hielden. Vertrouwen is een voorwaarde voor een goede relatiekwaliteit (Tilton-Weaver et al., 2010, Keijsers et al., 2010). Wanneer adolescenten geheimen houden voor hun ouders is deze vertrouwensband mogelijk niet (voldoende) aanwezig. Dit zou kunnen verklaren waarom jongeren met veel geheimen een slechtere relatiekwaliteit hebben met hun ouders.

Over de verbanden tussen verschillende thema's van geheimen en relatiekwaliteit met ouders is in de wetenschappelijke literatuur nog weinig bekend. Het thema "psychische problemen" hing in dit onderzoek samen met relatiekwaliteit. Dit betekende dat wanneer jongeren geheimen hadden over hun psychische toestand zij een slechtere band met hun ouders hadden dan de jongeren die geheimen hadden over overige onderwerpen. Geheimen over psychische problemen kunnen gaan over depressie of angst. Het is bekend dat internaliserende problematiek zorgt voor een slechtere relatiekwaliteit met ouders (Frijns & Finkenauer, 2009), dit zou kunnen verklaren waarom het thema "psychische problemen" een belangrijke bleek.

Het hebben van vertrouwenspersonen

Om uit te sluiten dat geheimen problemen onder adolescenten voorspellen doordat zij geen vertrouwenspersonen hebben, is in het onderzoek de covariaat "het hebben van vertrouwenspersonen" toegevoegd. Het hebben van vertrouwenspersonen is namelijk belangrijk voor jongeren (Frijns & Finkenauer, 2009). Zo hadden adolescenten die de geheimen voor zichzelf hielden meer last van depressieve stemmingen dan adolescenten die de geheimen in vertrouwen aan iemand anders vertelden (Frijns & Finkenauer, 2009). Ook uit dit onderzoek bleek het hebben van vertrouwenspersonen belangrijk te zijn. Een aantal effecten die aangetoond werden in de regressieanalyses verdwenen namelijk na de toevoeging van de covariaat: hoe meer vertrouwenspersonen de jongeren hadden hoe minder depressie, meer positieve gevoelens en een betere relatiekwaliteit met ouders zij hadden. Uit eerdere onderzoeken kwamen deze resultaten ook naar voren (L'Abate, 2001; Frijns & Finkenauer, 2009; Vrij et al, 2003). Het hebben van vertrouwenspersonen zou een bevrijdend gevoel op kunnen roepen onder de adolescenten. Zij kunnen hun geheimen met iemand delen waardoor er een last van hen afvalt. Mogelijk is dus het verband tussen geheimen en internaliserende problemen te verklaren doordat sommige jongeren een of meer vertrouwenspersonen hebben. Het hebben van vertrouwenspersonen had geen verband met de uitkomstmaat delinquentie. Mogelijk zijn de geheimen van deze jongeren zo belangrijk dat zij deze niet durven of willen delen met anderen, of hadden de delinquente jongeren gewoonweg minder of geen vertrouwenspersonen in hun naaste omgeving. Het wel of niet hebben van

vertrouwenspersonen bleek belangrijke effecten te hebben, het is daarom een variabele die in toekomstig onderzoek meegenomen zou moeten worden.

Sekseverschillen

Dit onderzoek liet één significant sekseverschil zien: Jongens scoorden hoger op delinquentie dan meisjes. Een verklaring voor dit gegeven kan zijn dat meisjes beter in staat zijn om te communiceren en hechtere relaties te onderhouden dan jongens (Finkenauer, et al., 2004). Uit onderzoek van Keijsers, et al. (2009) laten juist de jongeren die weinig vertellen, voornamelijk de jongens dus, meer delinquent gedrag zien. Verder scoorden jongens en meisjes ongeveer gelijk op de verschillende uitkomstmaten. De vooraf opgestelde hypothese kan dan ook middels deze studie worden verworpen. Uit dit onderzoek blijkt namelijk dat er geen sekseverschillen zijn. In het onderzoek van Frijns (2005) blijken er ook geen verschillen te bestaan. Echter, uit ander onderzoek blijkt dat jongens meer geheimen hielden dan meisjes (Keijsers et al., 2010). Sekse bleek een belangrijke variabele te zijn, het is daarom van belang dat deze variabele in vervolgonderzoek meegenomen blijft worden.

Limitaties

Het onderzoek is zo zorgvuldig mogelijk uitgevoerd, echter zijn er enkele limitaties. Deze worden hieronder besproken. Het huidige onderzoek is uitgevoerd onder een beperkte groep jongeren. Om te kunnen generaliseren zal er in de toekomst onderzoek uitgevoerd moeten worden onder een bredere groep respondenten. Zo is het bijvoorbeeld belangrijk om meerdere opleidingsniveaus te betrekken. In dit onderzoek werd alleen gekeken naar jongeren op VWO-niveau. Een nadeel van dit onderzoek is dat de lijsten door de jongeren zelf ingevuld werden. De kans op het verkrijgen van sociaal wenselijke antwoorden was daardoor erg groot. Door de steekproef te vergroten wordt dit effect verkleind. Tijdens dit onderzoek werd slechts één meting gedaan. Een longitudinaal onderzoek kan interessante ontwikkelingen blootleggen en meer informatie geven over de ontwikkeling van geheimhouding.

Conclusie

Samengevat liet deze studie zien dat het hebben van geheimen delinquentie, depressie en een slechtere relatiekwaliteit met ouders kan voorspellen. Daarnaast bleek dat het houden van geheimen een negatief effect had op de relatiekwaliteit met ouders. Onze bevindingen kwamen overeen met eerder uitgevoerd onderzoek en onze gestelde hypothesen. Bovendien toonde deze studie aan dat er verschillende thema's samen hingen met de uitkomstmaten. De thema's "delinquent gedrag" en "druggebruik, roken en alcoholgebruik" hingen samen met delinquentie. De thema's "geld" en "geheimen over ouders en/of familie" hielden verband met depressie, terwijl het thema "schoolprestaties" samenhang met het houden van positieve gevoelens. Het thema wat samenhang met relatiekwaliteit ging over "psychische problemen". Het hebben van vertrouwenspersonen

bleek sommige effecten te kunnen verklaren. Depressieve gevoelens namen af en positieve gevoelens namen toe naarmate een jongere vertrouwenspersonen had. De relatiekwaliteit met ouders werd hierdoor beter. Alleen op delinquentie hadden vertrouwenspersonen geen effect. Verschillen tussen de seksen waren bijna niet te vinden, op het verschil in delinquent gedrag na. Jongens bleken meer delinquent gedrag te vertonen dan meisjes. Samengevat bleek uit deze studie dat effecten van geheimen op probleemgedrag afhankelijk zijn van het thema en dat ze mogelijk worden verklaard door het hebben van vertrouwenspersonen.

Referenties

- Allen, J. P., Hauser, S. T., Bell, K. L., & O'Connor, T. G. (1994). Longitudinal assessment of autonomy and relatedness in adolescent-family interactions as predictors of adolescent ego development and self-esteem. *Child Development, 65*, 179-194.
- Baerveldt, C., Van Rossem, R., & Vermande, M. (2003). Pupils' delinquency and their social networks: A test of some network assumptions of the ability and inability models of delinquency. *Netherlands' Journal of Social Sciences, 39*, 107-125.
- Bech, P. (1998). *Quality of life in the psychiatric patient*. London: Mosby-Wolfe.
- Buchanan, M. (2009). Money in mind. *New Scientist, 201*, 26-30.
- Buhrmester, D., & Prager, K. (1995). Patterns and functions of self-disclosure during childhood and adolescence. In K. Rotenberg (Ed.), *Disclosure processes in children and adolescents* (pp. 10-56). New York: Cambridge University Press.
- Campbell, A., Converse, P. E., & Rodgers, W. L. (1976). *The quality of American life: Perceptions, evaluations, and satisfactions*. New York: Russell Sage Foundation.
- Cumsille, P., Darling, N., & Martinez, L. (2010). Shading the truth: The patterning of adolescents' decisions to avoid issues, disclose, or lie to parents. *Journal of Adolescence, 33*, 285-296.
- Engels, R. C. M. E., Finkenauer, C., & van Kooten, D. (2006). Lying behavior, family functioning and adjustment in early adolescence. *Journal of Youth and Adolescence, 35*, 949-958.
- Finkenauer, C., Engels, R. C. M. E., Branje, S. J. T., & Meeus, W. (2004). Disclosure and relationship satisfaction in families. *Journal of Marriage and Family, 66*, 195-209.
- Finkenauer, C., Engels, R., & Meeus, W. (2002). Keeping Secrets from Parents: Advantages and Disadvantages of Secrecy in Adolescence. *Journal of Youth and Adolescence, 31*, 123-136.
- Frijns, T. (2004). Keeping Secrets: Quantity, Quality and Consequences. *Vrije Universiteit Amsterdam, 1-168*.
- Frijns, T., & Finkenauer, C. (2009). Longitudinal associations between keeping a secret and psychosocial adjustment in adolescence. *International Journal of Behavioral*

Development, 33, 145-154.

Finkenauer, C., Frijns, T., Engels, R.C.M.E., & Kerkhof, P. (2005). Perceiving concealment in relationships between parents and adolescents: Links with parental behavior.

Personal Relationships, 12(3), 387-406.

Frijns, T., Finkenauer, C., Vermulst, A.A., & Engels, R.C.M.E. (2005). Keeping secrets from parents: Longitudinal associations of secrecy in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence, 34*, 137-148.

Geuzaine, C., Debry, M., & Liesens, V. (2000). Separation from parents in late adolescence: The same for boys and girls? *Journal of Youth and Adolescence, 29*, 79-91.

Jolliffe, D., Farrington, D. P., Hawkins, J. D., Catalano, R. F., Hill, K. G., & Kosterman, R. (2003). Predictive, concurrent, prospective and retrospective validity of self-reported delinquency. *Criminal Behaviour and Mental Health, 13*, 179-197.

Kandel, D., & Davies, M. (1982). Epidemiology of depressive mood in adolescents. *Archives of General Psychiatry, 39*, 1205-1212.

Keijsers, L., Branje, S.J.T., Frijns, T., Finkenauer, C., & Meeus, W. (2010). Gender differences in keeping secrets from parents in adolescence. *Developmental Psychology, 46*, 283-298.

Keijsers, L., Branje, S. J. T., Valk, I. E. van der, & Meeus, W. H. I. (2010). Reciprocal effects between parental solicitation, parental control, adolescent disclosure, and adolescent delinquency. *Journal of Research on Adolescence, 20*, 88-113.

Keijsers, L., Frijns, T., Branje, S. J. T., & Meeus, W. (2009). Developmental links of adolescent disclosure parental solicitation and control with delinquency: moderation by parental support. *Developmental Psychology, 45*, 1314-1327.

Keijsers, L. & Laird, R.D. (2010). Introduction to special issue. Careful conversations: Adolescents managing their parents' access to information. *Journal of Adolescence, 33*, 255-259.

Kelly, A. E. (2002). *The psychology of secrets*. New York: Kluwer Academic / Plenum Publishers.

- Kerr, M., and Stattin, H. (2000). What parents know, how they know it, and several forms of adolescent adjustment: Further support for a reinterpretation of monitoring. *Developmental Psychology, 36*, 366-380.
- L'Abate, L. (2001). Distance writing and computer-assisted interventions in psychiatry and mental health. London: Ablex Publishing.
- Marshall, S. K., Tilton-Weaver L. C., & Bosdet, L. (2005). Information management: Considering adolescents' regulation of parental knowledge. *Journal of Adolescence, 28*, 633-647.
- Orth, U., Berking, M., & Burkhardt, S. (2006). Self-conscious emotions and depression: Rumination explains why shame but not guilt is maladaptive. *Personality and Social Psychology Bulletin, 32*, 1608-1619.
- Pennebaker, J. W. (1989). Confession, inhibition, and disease. *Advances in experimental Social Psychology, 22*, 211-244.
- Moffitt, T.E. (1993). Adolescence-limited and life-course-persistent antisocial behavior: A developmental taxonomy. *Psychological Review, 100*, 674-701.
- Smetana, J. G. (2006). Social domain theory: consistencies and variations in children's moral and social judgments. In M. Killen, & J. G. Smetana (Eds.), *Handbook of moral development* (pp. 119-154). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Smetana, J.G, Metzger, A., Gettman, D.C., & Campione-Barr, N. (2006). Disclosure and secrecy in adolescent-parent relationships. *Child Development, 77*, 201-217.
- Smetana, J. G., Villalobos, M., Rogge, R. D., & Tasopoulos-Chan, M. (2010). Keeping secrets from parents: Daily variations among poor, urban adolescents. *Journal of Adolescence, 33*, 321-331.
- Smetana, J. G., Villalobos, M., Tasopoulos-Chan, M., Gettman, D. C., & Campione-Barr, N. (2009). Early and middle adolescents' disclosure to parents about activities in different domains. *Journal of Adolescence, 32*, 693-713.
- Soenens, B., Vansteenkiste, M., Luyckx, K., & Goossens, L. (2006). Parenting and adolescent problem behavior: An integrated model with adolescent self-

disclosure and perceived parental knowledge as intervening variables.

Developmental Psychology, 42, 305-318.

Stattin, H., & Kerr, M. (2000). Parental monitoring: A reinterpretation. *Child Development, 71*, 1072-1085.

Tasopoulos-Chan, M., Smetana, J. G., & Yau, J. P. (2009). How much do I tell thee? Strategies for managing information to parents among American adolescents from Chinese, Mexican, and European backgrounds. *Journal of Family Psychology, 23*, 364-374.

Tilton-Weaver, L., Kerr, M., Pakalniskeine, V., Tokic, A., Salihovic, S., & Stattin, H. (2010). Open up or close down: How do parental reactions affect youth information management? *Journal of Adolescence, 33*, 333-346.

Vrij, A., Paterson, B., Nunkoosing, K., Soukara, S., & Oosterwegel, A. (2003). Perceived advantages and disadvantages of secrets disclosure. *Personality and Individual Differences, 35*, 593-602.

Wismeijer, A. & van Assen, M. (2008). Do neuroticism and extraversion explain the negative association between self-concealment and subjective well-being? *Personality and Individual Differences, 45*, 345-349.

Tabel 1

Gemiddelden, Standaarddeviaties, F-waarde en P-waarde van de variabelen in deze studie.

Variabele	Jongens		Meisjes		Totaal		F	P
	M	SD	M	SD	M	SD		
1. Delinquent gedrag	1.15	.21	1.04	.10	1.09	.16	19.80	.00
2. Positieve gevoelens	2.27	.21	2.38	.69	2.33	.72	.02	.90
3. Depressie	3.74	1.00	3.71	1.39	3.72	1.23	.78	.38
4. Relatiekwaliteit	4.39	.73	4.47	.82	4.43	.78	.34	.56
5. Geheimen totaal	1.51	.40	1.44	.37	1.47	.38	1.27	.26
6. Vertrouwenspersonen	3.44	1.10	3.51	1.08	3.48	1.09	.62	.24

Tabel 2

Correlaties tussen de variabelen in deze studie.

Variabele	1	2	3	4	5	6
1. Delinquent gedrag	1.00	-.18*	.00	-.06	.24**	-.10
2. Relatiekwaliteit	-.18*	1.00	-.36**	.29**	-.31**	.40**
3. Depressie	.00	-.36**	1.00	-.47**	.30**	-.43**
4. Positieve gevoelens	-.06	.29**	-.47**	1.00	-.14*	.27**
5. Geheimen totaal	.24**	-.31**	.30**	-.14*	1.00	-.37**
6. Vertrouwenspersonen	-.10	.40**	-.43**	.27**	-.37**	1.00

Noot. * $p < .05$; ** $p < .01$

Tabel 3

Resultaten regressie-analyse op delinquentie.

	B	SE	B	p	R ²	ΔR ²
Stap 1					.17	.17
Constante	.31	.31		.32		
Sekse	-.10	.02	-.33	.00		
Woonsituatie	.02	.02	.06	.42		
Leeftijd in jaren	.07	.02	.24	.00		
Stap 2					.21	.04*
Constante	.14	.31		.66		
Sekse	-.10	.02	-.31	.00		
Woonsituatie	.01	.02	.03	.67		
Leeftijd in jaren	.07	.02	.25	.00		
Thematotaal	.08	.03	.20	.01		
Stap 3					.21	.00**
Constante	.17	.32		.59		
Sekse	-.01	.02	-.31	.00		
Woonsituatie	.01	.02	.03	.68		
Leeftijd in jaren	.07	.02	.25	.00		
Thematotaal	.07	.03	.18	.03		
Vertrouwenspersoon	-.01	.01	-.04	.64		
Interactie Sekse	-.02	.10	-.02	.81		
Stap 4					.23	.02
Constante	.18	.31		.56		
Geslacht	-.10	.02	-.31	.00		
Woonsituatie	.01	.02	.04	.58		
Leeftijd in jaren	.07	.02	.24	.00		
Thema's	.07	.03	.18	.03		
Vertrouwenspersonen	-.00	.01	-.03	.74		
Interactie	-.02	.01	-.12	.11		
Sekse*Geheimen						

Noot. * $p < .05$; ** $p < .01$

Tabel 4

Resultaten regressieanalyse per thema op delinquentie.

	B	SE	B	p	R ²	ΔR ²
Stap 1					.17	.17*
Constante	.28	.32		.38		
Sekse	-.10	.03	-.33	.00		
Woonsituatie	.02	.02	.06	.45		
Leeftijd in jaren	.07	.02	.24	.00		
Stap 2					.42	.25*
Constante	.31	.30		.29		
Sekse	-.07	.02	-.22	.00		
Woonsituatie	.01	.02	.02	.77		
Leeftijd in jaren	.05	.02	.18	.01		
Ouders/familie	-.02	.02	-.09	.32		
Psychische problemen	-.03	.02	-.13	.09		
Verliefd/seksualiteit	.02	.01	.11	.18		
Delinquent gedrag	.06	.02	.25	.00		
Vrienden	-.01	.01	-.04	.65		
Drugs/alcohol/roken	.08	.02	.32	.00		
Schoolprestaties	-.01	.01	-.04	.64		
Geld	.01	.02	.05	.57		
Ziekte	.01	.02	.04	.63		
Vrijtijdsbesteding	.02	.01	.13	.09		
Stap 3					.42	.01
Constante	.39	.30		.20		
Sekse	-.07	.02	-.22	.00		
Woonsituatie	.01	.02	.02	.77		
Leeftijd in jaren	.05	.02	.17	.02		
Ouders/familie	-.02	.02	-.09	.30		
Psychische problemen	-.04	.02	-.14	.07		
Verliefd/seksualiteit	.02	.01	.10	.20		
Delinquent gedrag	.06	.02	.24	.00		
Vrienden	-.01	.01	-.04	.60		
Drugs/alcohol/roken	.08	.02	.32	.00		
Schoolprestaties	-.01	.01	-.06	.46		
Geld	.01	.02	.04	.65		
Ziekte	.01	.02	.04	.61		
Vrijtijdsbesteding	.02	.01	.13	.09		
Vertrouwenspersoon	-.01	.01	-.08	.30		

Noot. * $p < .05$; ** $p < .01$

Tabel 5

Resultaten regressieanalyse op depressie.

	B	SE	β	p	R ²	ΔR^2
Stap 1					.01	.01
Constante	3.56	1.50		.02		
Sekse	.09	.12	.06	.46		
Woonsituatie	.02	.11	.01	.88		
Leeftijd in jaren	-.10	.11	-.08	.35		
Stap 2					.11	.10
Constante	2.22	1.47		.13		
Sekse	.15	.12	.10	.20		
Woonsituatie	-.05	.10	-.04	.65		
Leeftijd in jaren	-0.07	.10	-.05	.50		
Thematotaal	0.61	.15	.32	.00		
Stap 3					.23	.12
Constante	3.65	1.41		.01		
Sekse	.15	.11	.11	.17		
Woonsituatie	-.05	.10	-.04	.60		
Leeftijd in jaren	-.09	.10	-.07	.38		
Thematotaal	.35	.15	.19	.02		
Vertrouwenspersoon	-.24	.05	-.37	.00		
Interactie Sekse*geheimen	.04	.05	.05	.49		

Noot. * $p < .05$; ** $p < .01$

Tabel 6

Resultaten regressieanalyse per thema op depressie.

	B	SE	β	<i>p</i>	R ²	ΔR^2
Stap 1						
Constante	3.47	1.53		.02	.01	.01
Sekse	.07	.12	.05	.60		
Woonsituatie	-.02	.11	-.02	.85		
Leeftijd in jaren	-.09	.11	-.07	.42		
Stap 2						
Constante	1.63	1.53		.29	.18	.17
Sekse	.10	.13	.07	.42		
Woonsituatie	-.09	.11	-.07	.40		
Leeftijd in jaren	-.03	.11	-.02	.80		
Ouders/familie	.05	.09	.06	.00		
Psychische problemen	.19	.10	.17	.06		
Verliefd/seksualiteit	.09	.07	.12	.18		
Delinquent gedrag	-.02	.11	-.02	.86		
Vrienden	.02	.06	.03	.73		
Drugs/alcohol/roken	.04	.11	.03	.72		
Schoolprestaties	.07	.06	.10	.26		
Geld	.21	.09	.21	.03		
Ziekte	.18	.12	.12	.15		
Vrijtijdsbesteding	-.07	.07	-.10	.28		
Stap 3						
Constante	3.14	1.51		.04	.26	.09
Sekse	.10	.12	.07	.40		
Woonsituatie	-.09	.10	-.07	.55		
Leeftijd in jaren	-.06	.10	-.05	.55		
Ouders/familie	.04	.08	.05	.62		
Psychische problemen	.14	.10	.12	.14		
Verliefd/seksualiteit	.08	.07	.11	.22		
Delinquent gedrag	-.04	.10	-.04	.68		
Vrienden	.01	.06	.01	.93		
Drugs/alcohol/roken	.03	.10	.02	.79		
Schoolprestaties	.01	.06	.01	.93		
Geld	.16	.09	.16	.07		
Ziekte	.19	.11	.13	.10		
Vrijtijdsbesteding	-.07	.07	-.09	.30		
Vertrouwenspersoon	-.22	.06	-.33	.00		

Noot. *p<.05; ** *p*<.01

Tabel 7

Resultaten regressie-analyse op positieve gevoelens.

	B	SE	B	p	R ²	ΔR ²
Stap 1					.08	.08
Constante	3.68	2.50		.14		
Sekse	-.12	.20	-.05	.56		
Woonsituatie	.62	.18	.28	.00		
Leeftijd in jaren	-.04	.18	-.02	.84		
Stap 2					.11	.04*
Constante	5.07	2.53		.05		
Sekse	-.18	.20	-.07	.37		
Woonsituatie	.69	.18	.31	.00		
Leeftijd in jaren	-.07	.18	-.03	.70		
Thematotaal	-.63	.26	-.20	.02		
Stap 3					.17	.06*
Constante	3.37	2.52		.18		
Sekse	-.19	.20	-.07	.35		
Woonsituatie	.69	.17	.32	.00		
Leeftijd in jaren	-.05	.17	-.02	.77		
Thematotaal	-.33	.27	-.10	.23		
Vertrouwenspersoon	.29	.09	.25	.00		
Stap 4					.17	.00
Constante	3.38	2.53		.18		
Geslacht	-.18	.20	-.07	.35		
Woonsituatie	.70	.18	.32	.00		
Leeftijd in jaren	-.05	.17	-.02	.80		
Thematotaal	-.33	.27	-.10	.23		
Vertrouwenspersoon	.29	.10	.26	.00		
Interactie	-.02	.10	-.02	.81		
Sekse*geheimen						

Noot. * $p < .05$; ** $p < .01$

Tabel 8

Resultaten regressieanalyse per thema op positieve gevoelens.

	B	SE	B	p	R ²	ΔR ²
Stap 1					.10	.10*
Constante	3.62	2.53		.16		
Sekse	-.10	.20	-.04	.63		
Woonsituatie	.69	.18	.31	.00		
Leeftijd in jaren	-.04	.18	-.02	.83		
Stap 2					.16	.07
Constante	5.47	2.68		.04		
Sekse	-.23	.22	-.09	.30		
Woonsituatie	.70	.19	.32	.00		
Leeftijd in jaren	-.09	.19	-.04	.63		
Ouders/familie	-.10	.15	-.07	.50		
Psychische problemen	-.04	.18	-.02	.83		
Verliefd/seksualiteit	-.09	.12	-.07	.45		
Delinquent gedrag	-.20	.19	-.10	.30		
Vrienden	.05	.10	.05	.62		
Drugs/alcohol/roken	.07	.19	.04	.71		
Schoolprestaties	-.22	.11	-.17	.05		
Geld	.11	.16	.06	.50		
Ziekte	-.14	.21	-.06	.50		
Vrijtijdsbesteding	-.12	.12	-.09	.31		
Stap 3					.20	.04*
Constante	3.64	2.72		.18		
Sekse	-.23	.22	-.09	.29		
Woonsituatie	.70	.19	.32	.00		
Leeftijd in jaren	-.05	.19	-.02	.79		
Ouders/familie	-.09	.15	-.06	.56		
Psychische problemen	.02	.18	.01	.91		
Verliefd/seksualiteit	-.08	.12	-.06	.52		
Delinquent gedrag	-.17	.19	-.09	.37		
Vrienden	.07	.10	.06	.49		
Drugs/alcohol/roken	.08	.18	.04	.65		
Schoolprestaties	-.14	.11	-.11	.22		
Geld	.16	.16	.09	.32		
Ziekte	-.16	.21	-.06	.44		
Vrijtijdsbesteding	-.13	.12	-.10	.27		
Vertrouwenspersoon	.26	.10	.23	.01		

Noot. * $p < .05$; ** $p < .01$

Tabel 9

Resultaten regressie-analyse relatiekwaliteit.

Variabele	B	SE	β	p	R ²	ΔR^2
Stap 1					.01	.01
Constante	4.90	1.69		.00		
Sekse	.10	.14	.06	.46		
Woonsituatie	-.12	.12	-.08	.33		
Leeftijd in jaren	-.04	.12	-.03	.77		
Stap 2					.09	.08**
Constante	6.35	1.67		.00		
Sekse	.04	.13	.03	.75		
Woonsituatie	-.05	.12	-.04	.66		
Leeftijd in jaren	-.08	.12	-.05	.52		
Thematotaal	-.60	.17	-.29	.00		
Stap 3					.19	.09**
Constante	5.02	1.62		.00		
Sekse	.04	.13	.03	.73		
Woonsituatie	-.05	.11	-.03	.67		
Leeftijd in jaren	-.07	.11	-.05	.56		
Thematotaal	-.36	.17	-.17	.04		
Vertrouwenspersoon	.24	.06	.33	.00		
Stap 4					.19	.00
Constante	5.02	1.63		.00		
Sekse	.04	.13	.03	.73		
Woonsituatie	-.05	.11	-.04	.66		
Leeftijd in jaren	-.07	.11	-.05	.56		
Thematotaal	-.36	.17	-.17	.04		
Vertrouwenspersoon	.23	.06	.33	.00		
Interactie	.01	.06	.02	.77		
Sekse*geheimen						

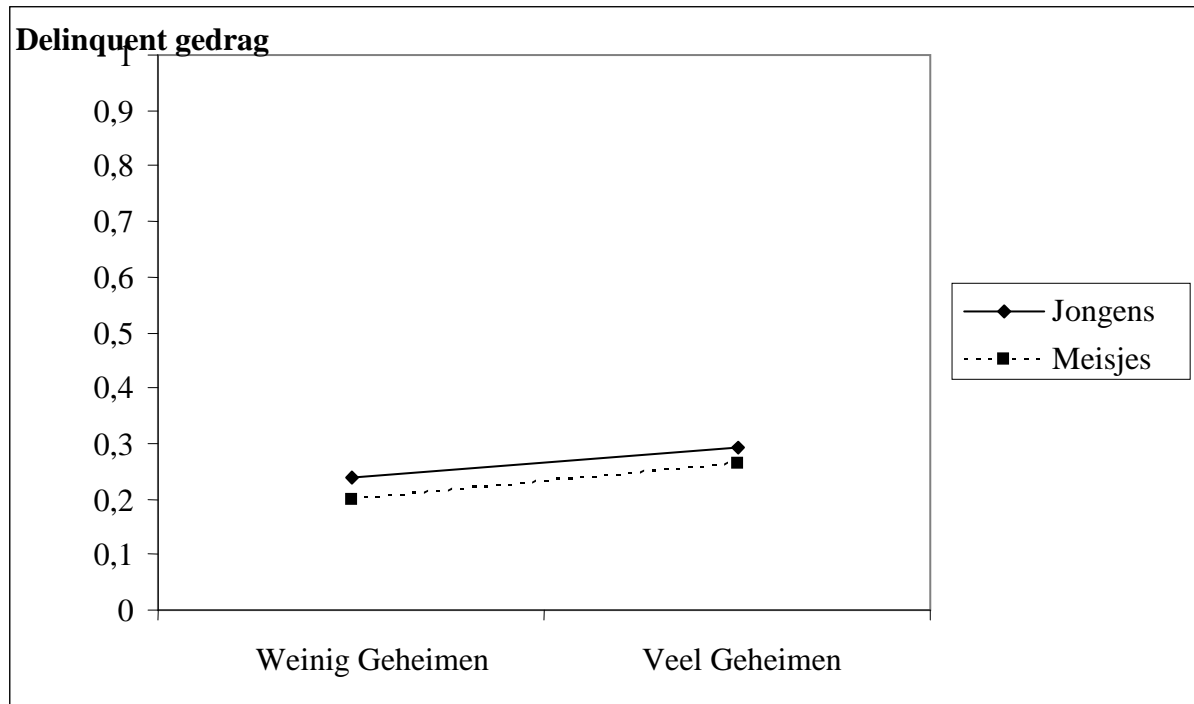
Noot. * $p < .05$; ** $p < .01$

Tabel 10

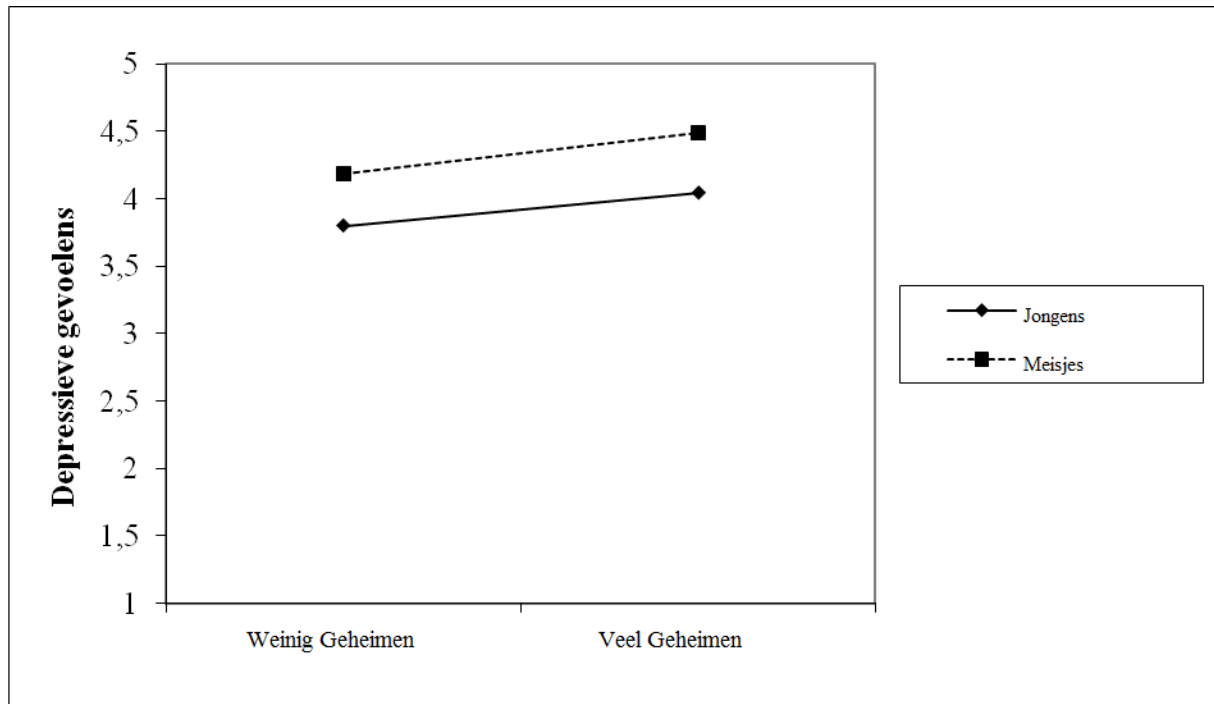
Resultaten regressieanalyse per thema op relatiekwaliteit.

Variabele	B	SE	β	p	R ²	ΔR^2
Stap 1					.01	.01
Constante	4.95	1.72		.00		
Sekse	.12	.14	.08	.37		
Woonsituatie	-.08	.12	-.06	.50		
Leeftijd in jaren	-.05	.12	-.03	.72		
Stap 2					.14	.13
Constante	6.33	1.78		.00		
Sekse	.04	.15	.03	.78		
Woonsituatie	.00	.12	.00	.98		
Leeftijd in jaren	-.71	.12	-.05	.57		
Ouders/familie	-.03	.10	-.03	.80		
Psychische problemen	-.26	.12	-.20	.03		
Verliefd/seksualiteit	-.03	.08	-.03	.74		
Delinquent gedrag	-.02	.13	-.02	.88		
Vrienden	.00	.07	.00	1		
Drugs/alcohol/roken	-.20	.12	-.15	.11		
Schoolprestaties	-.10	.07	-.13	.17		
Geld	-.04	.11	-.06	.53		
Ziekte	-.02	.14	-.01	.88		
Vrijtijdsbesteding	-.03	.08	-.03	.74		
Stap 3					.21	.07**
Constante	4.89	1.77		.00		
Sekse	.04	.14	.03	.76		
Woonsituatie	.00	.12	.00	.99		
Leeftijd in jaren	-.04	.12	-.03	.73		
Ouders/familie	-.00	.10	-.01	.92		
Psychische problemen	-.20	.11	-.16	.08		
Verliefd/seksualiteit	-.02	.08	-.02	.83		
Delinquent gedrag	-.01	.12	-.00	.97		
Vrienden	.01	.06	.02	.88		
Drugs/alcohol/roken	-.19	.12	-.15	.11		
Schoolprestaties	-.03	.07	-.04	.65		
Geld	-.02	.10	-.02	.81		
Ziekte	-.03	.13	-.02	.80		
Vrijtijdsbesteding	-.03	.08	-.04	.69		
Vertrouwenspersoon	.21	.07	.30	.00		

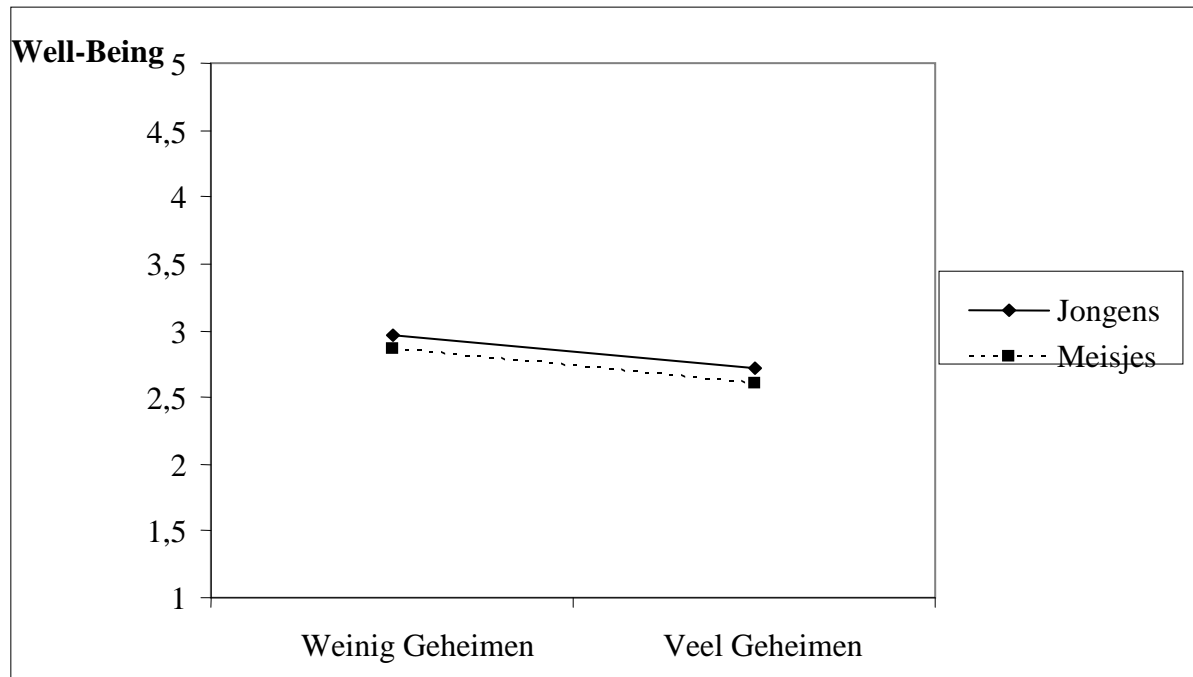
Noot. * $p < .05$; ** $p < .01$

Figuur 1. Interactie-effect delinquentie en geheimen.

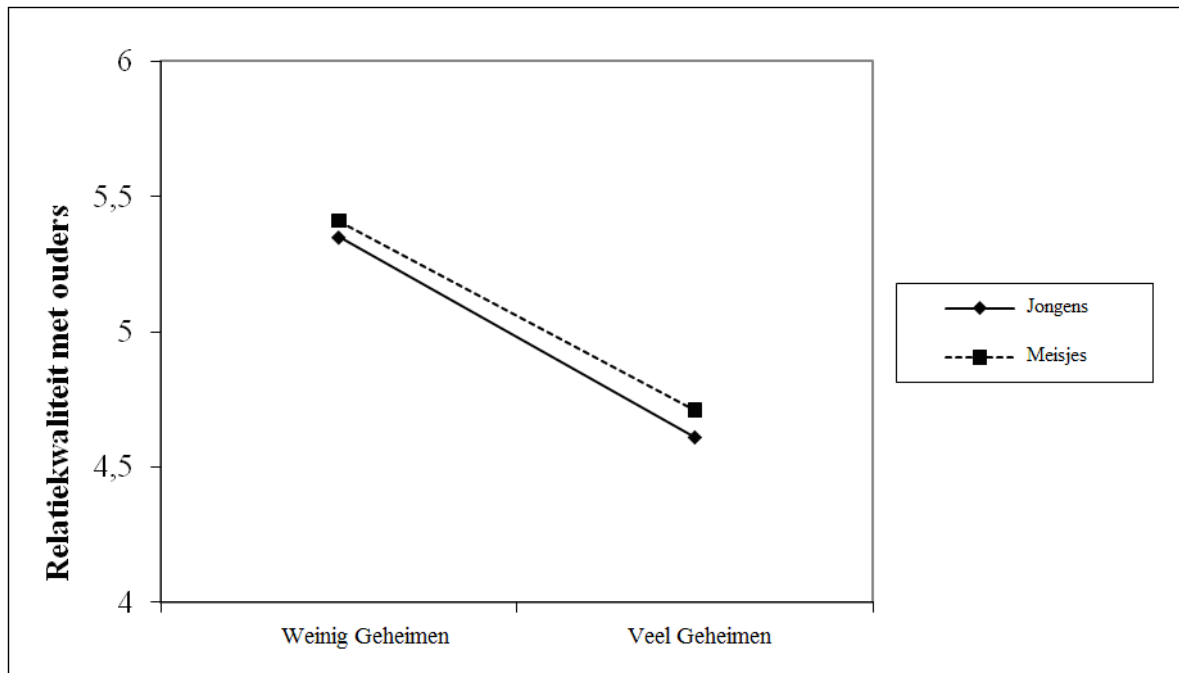
Figuur 1. Hoe meer geheimen adolescenten hebben hoe meer delinquent gedrag ze laten zien. Dit effect was voor zowel jongens als meisjes gelijk.

Figuur 2. Interactie-effect depressie en geheimen

Figuur 2. Er is te zien dat hoe meer geheimen adolescenten hebben hoe groter de kans op een depressie is. Dit effect was voor zowel jongens als meisjes gelijk.

Figuur3. Interactie-effect positieve gevoelens en geheimen

Figuur 3. Er is te zien dat hoe meer geheimen adolescenten hebben hoe minder positieve gevoelens ze hebben. Dit effect was voor zowel jongens als meisjes gelijk.

Figuur 4. Interactie-effect relatiekwaliteit en geheimen

Figuur 4. Er bestaat een interactie-effect tussen sekse en relatiekwaliteit. Hoe meer geheimen jongeren hebben hoe slechter de relatiekwaliteit met ouders, dit effect is sterker voor jongens dan voor meisjes.